

**MINIMALNI STANDARDI ZNANJA
SLOVENŠČINA - SLO - SSI**

**1. LETNIK
KNJIŽEVNOST**

	Učni sklop	Minimalni standard
1.	Uvod v književnost in žanri	Branje in razumevanje izbranega lit. besedila (domače branje), uporaba znanja o bistvu in sestavi lit. besedila ter o načinu lastnega branja.
2.	Orientalne književnosti in Biblija	Dijaki berejo, razumejo, komentirajo izbrana besedila. Znajo razložiti osnovne snovne in idejno-tematske sestavine, prepoznajo slogovne prvine besedila.
3.	Antična književnost	Dijaki berejo, razumejo in komentirajo izbrana besedila. Znajo razložiti osnovne snovne in idejno-tematske sestavine besedila, prepoznajo njegove slogovne prvine.

JEZIK

	Učni sklop	Minimalni standard
1.	Zgodovina jezika, jezikovne zvrsti, glasoslovje	Dijaki se zavedajo pomembne vloge slovenščine v osebem in družbenem življenju. Dijaki poznavajo socialne zvrsti, okoliščine za njihovo rabo. Dijaki znajo uporabljati SSKJ, SP. Dijaki znajo primerjati umetnostno besedilo z neumetnostnim besedilom.
2.	Besedilne vrste	Dijaki poznavajo značilnosti izbranih besedilnih vrst, tvorijo besedilne vrste, upoštevajo načela knjižne norme, SP.

**2. LETNIK
KNJIŽEVNOST**

	Učni sklop	Minimalni standard
1.	Mejniki v zavesti; reformacija, protireformacija in barok v slovenski književnosti, oris evropske renesanse	Branje, razumevanje, komentiranje odlomka: Trubar – <i>O zidavi cerkva</i> ali Svetokriški, odlomek iz poljubne pridige in dveh besedil iz evropske renesančne književnosti. Časovna umestitev branega besedila in zvrstna opredelitev. Poznavanje časovnega okvira, značilnosti obdobja (ideje, zvrsti) in navedba predstavnikov evropske renesančne književnosti. Poznavanje pojmov: (proti)reformacija, pridiga, književno/polliterarno besedilo, knjižni jezik, baročni slog, humanizem in renesansa (glavne

		značilnosti), renesančno gledališče, renesančna proza (novela ali roman).
2.	Književnost razsvetljenstva v Sloveniji; evropsko sočasno dogajanje	Branje, razumevanje, komentiranje izbranih besedil. Časovna umestitev branega besedila in zvrstna opredelitev. Poznavanje značilnosti obdobja, pojmov – alpska poskočnica, budnica, komedija. Poznavanje pojmov: razsvetljenstvo, razsvetljenske ideje, začetki slovenskega gledališča, klasicizem.
3.	Iz evropske romantike, slovenska romantika	Poznavanje časovnega okvira, značilnosti in predstavnikov evropske romantične književnosti (čas in okoliščine nastanka, zvrsti, temeljne ideje). Branje in razumevanje besedila izbranega predstavnika evropske romantične književnosti ter njegova umestitev v prostor in čas. Branje, razumevanje, komentiranje vsebine in oblike izbranih Prešernovih pesmi. Poznavanje dejstev iz Prešernovega življenja in časa. Poznavanje časovnega okvira, značilnosti in predstavnikov evropske romantične književnosti.
4.	Žanri	Dijak bere, razume in komentira izbrana besedila. Zna razložiti osnovne snovne in idejno-tematske sestavine ter prepozna najopaznejšo slogovno prvino. S primerjanjem različnih besedil se zaveda žanrske raznovrstnosti.

JEZIK

	Učni sklop	Minimalni standardi
1.	Beseda slovarji, slogovna vrednost, izvor, tvorjenost, velika začetnica	Dijak določi slogovno zaznamovane besede in opredeli ustrezne sporazumevalne okoliščine ter navede slogovno nezaznamovane ustreznice. Dijak določi tvorjenost besed in vrsto tvorjenke, tvorjenkam pa besedotvorne morfeme in približno skladenjsko podstavo. Dijak zna pretvoriti besedne zveze v tvorjenke. Dijak ugotovi pravilnost zapisa lastnega/občnega imena.
2.	Besedilne vrste	Dijaki prepoznajo besedilno vrsto in tvorijo posamezne besedilne vrste.
3.	Oblikoslovje	Dijak prepozna besedo določene besedne vrste oziroma določeno obliko besede. Besedam zna določiti obliko in temeljne oblikovne značilnosti. Besedo zna postaviti v določeno obliko.

3. LETNIK KNJIŽEVNOST

	Učni sklop	Minimalni standardi
1.	Od romantike k realizmu pri Slovencih; evropski realizem kot književna smer	Branje, razumevanje, komentiranje vsebine in oblike izbranega lirskega, epskega ali dramskega besedila iz slovenske književnosti v drugi polovici 19. stoletja. Poznavanje družbenih in političnih razmer v tem času, poznavanje zvrsti, vrst književnosti. Poznavanje značilnosti izbranih predstavnikov evropske realistične književnosti.
2.	Slovenska moderna; evropska književnost na prelomu 19. in 20. stoletja	Branje, razumevanje in komentiranje vsebine, oblike in sloga izbranega lirskega, epskega in dramskega besedila iz slovenske moderne. Ob konkretnih primerih poznavanje in razumevanje pojmov; moderna, nova romantika, simbolizem, impresionizem, dekadenca, podoknica, črtica, pesem v prozi. Branje in razumevanje izbranega predstavnika evropske novoromantične književnosti ter njegova idejno-tematska in osnovna slogovna interpretacija.
3.	Žanri	Dijaki berejo, razumejo in komentirajo izbrana besedila. Znajo razložiti osnovne snovne in idejno-tematske sestavine ter slogovne sestavine izbranega besedila.

JEZIK

	Učni sklop	Minimalni standardi
1.	<p>Skladenjska ravnina</p> <p>Besedilne vrste (uradna prošnja, prijava, pritožba, prepričevalni pogovor, poljudnoznanstveni članek) Pravopis – ločila: končna, nekončna ločila, stičnost (nerazporejene ure – razčlembe neumetnostnega besedila, pravopisne vaje ...)</p>	<p>Dijaki ločijo med pojmom stavka/povedi. Prepoznajo stavčnočlensko sestavo povedi, zapišejo s simbolom S osnovno strukturo večstavčne povedi. Znajo pretvoriti odvisnike v navadne stavčne člene in obratno. Razlikujejo med prirednimi in podrednimi skladenjskimi razmerji.</p> <p>Tvorijo jezikovno, vsebinsko in slogovno ustrezne besedilne vrste.</p> <p>Dijaki tvorijo besedilne vrste in znajo ustrezno tvoriti povedi in uporabiti ustrezna ločila.</p>

4. LETNIK KNJIŽEVNOST

	Učni sklop	Minimalni standardi
--	------------	---------------------

1.	Slovenska in sočasna evropska književnost v 1. polovici 20. stoletja do druge svetovne vojne	Dijak bere, razume in razlaga besedila slovenske moderne, ekspresionistična in socialnorealistična besedila; pri tem zna razložiti idejno-tematske prvine besedila ter prepozna najznačilnejše zvrstno-slogovne prvine. Pozna časovni okvir in umetnostne smeri, ki jim pripadajo prebrana besedila. Dijaki dokazujejo zmožnost dialoga o književnih osebah, književnem prostoru, motivih, sporočilu. Prepoznajo in označijo književne smeri.
2.	Slovenska in sočasna evropska književnost po 2. svetovni vojni, sodobna književnost	Dijak bere, razume in komentira eno lirsko, eno pripovedno in eno dramsko besedilo oz. odlomek. Zna razložiti idejno-tematske prvine in prepozna najznačilnejše zvrstno-slogovne prvine. Opiše značilnosti književnosti eksistencializma in absurda, intimizma, modernizma in postmodernizma; pri tem se sklicuje na slovensko lirsko, epsko in dramsko besedilo. Ob prebranem besedilu izrazi svoje mnenje o bivanjski problematiki svobodnega človeka. Dijaki pokažejo zmožnost glasnega interpretativnega branja izbranih besedil. Prepoznajo zvrstno-slogovne značilnosti posameznega besedila oz. odlomka, znajo ga umestiti v časovni okvir, znajo prepoznati in označiti književne smeri.
3.	Priprava na poklicno maturo – vodena in samostojna interpretacija	Prebere, razume odlomek, ga povzame, umesti v literarno vrsto, razloži motivno-tematske prvine in problem aktualizira.

JEZIK

	Učni sklop	Minimalni standardi
1.	Okrogla miza, poljudnoznanstveni članek, zapisnik, zakon in statut, odločba, besedilo politične propagande	Dijaki prepoznajo izbrane besedilne vrste in predstavijo njihove značilnosti. Prepoznavajo namen, temo in bistvene podatke izbranih besedilnih vrst. Znajo tvoriti besedilne vrste.
2.	Priprava na poklicno maturo – razčlemba neumetnostnega besedila	Dijak prepozna besedilno vrsto, razume besedilo, prepozna strokovno terminologijo in reši osnovne naloge po jezikovnih ravlinah in tvori besedilno vrsto.

KRITERIJ OCENJEVANJA MED ŠOLSKIM LETOM za pisno ocenjevanje pri slovenščini

Od 0 % do 49 % Nezadostno (1)

Od 50 % do 64 % Zadostno (2)

Od 65 % do 79 % Dobro (3)

Od 80 % do 89 % Prav dobro (4)

Od 90 % do 100 % Odlično (5)